

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Poznaniu

– PROJEKT –

ZARZĄDZENIE

REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W POZNANIU

z dnia ..... 2017 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Baszków”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, poz. 2249) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Baszków”, zwanego dalej rezerwatem.

§ 2. 1. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie stanowisk długosza królewskiego *Osmunda regalis*.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) położenie rezerwatu na terenie obszarów Natura 2000 Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002 i Dąbrowy Krotoszyńskie PLB300007;
- 2) występowanie w pododdziale 144f lasu bagiennego z olszą czarną stanowiącego stadium sukcesji prowadzącej w kierunku olsu torfowcowego *Sphagno squarrosi-Alnetum* będącego identyfikatorem priorytetowego siedliska przyrodniczego 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne;
- 3) położenie rezerwatu w całości na gruntach administrowanych przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Krotoszyn.

§ 3. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków zawiera załącznik nr 1.

§ 4. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 5. Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji określa załącznik nr 2.

§ 6. Określa się następujące ustalenia do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zduny, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego

dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych:

1) w odległości do 300 m od rezerwatu nie zmieniać wykazanych w ewidencji gruntów i budynków użytków gruntowych z wyjątkiem zmiany na użytek ekologiczny;

2) w odległości do 300 m wykluczyć możliwość lokalizacji inwestycji, które mogłyby prowadzić do zmiany stosunków wodnych w rezerwacie, w szczególności budowy nowych urządzeń wodnych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celowi ochrony przyrody w rezerwacie.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Załączniki do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Poznaniu
z dnia ..... 2017 r.

Załącznik Nr 1

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących
i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków

		Zagrożenia	Sposoby eliminacji lub ograniczania
Wewnętrzne	Istniejące	Pozostawianie śmieci w rezerwacie	Usuwanie śmieci
	Potencjalne	Zmiana stosunków wodnych	Nie przewiduje się
Rozprzestrzenianie się czeremchy amerykańskiej <i>Padus serotina</i>		Usuwanie osobników czeremchy amerykańskiej	
Zewnętrzne	Istniejące	Brak	-
	Potencjalne	Zmiana stosunków wodnych	Niezmienianie stosunków wodnych w odległości do 300 m od granic rezerwatu

Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych
1.	Usuwanie śmieci	Zbieranie i wywożenie śmieci. Działanie ciągłe realizowane w okresie obowiązywania planu ochrony	Cały teren rezerwatu
2.	Monitoring populacji długosza królewskiego	Określenie rozmieszczenia i liczby osobników, obecności sporofili oraz stanu zdrowotnego. W okresie lipiec – sierpień w pierwszym lub drugim roku obowiązywania planu ochrony; następnie co pięć lat	Cały teren rezerwatu
3.	Monitoring populacji obcych gatunków inwazyjnych	Określenie rozmieszczenia i liczebności czeremchy amerykańskiej oraz innych obcych gatunków inwazyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu tych gatunków na populację długosza królewskiego. W okresie lipiec – sierpień w pierwszym lub drugim roku obowiązywania planu ochrony; następnie co pięć lat	Cały teren rezerwatu
4.	Usuwanie obcych gatunków inwazyjnych	W zależności od wyników działania nr 3	Cały teren rezerwatu
5.	Monitoring lasu bagiennego z olszą czarną	Wykonanie nie mniej niż dwóch zdjęć fitosocjologicznych metodą Brauna-Blanqueta, określenie łącznej zajmowanej powierzchni w rezerwacie, określenie stopnia uwodnienia podłoża oraz ilości martwego drewna stojącego i leżącego. W okresie lipiec – sierpień w pierwszym lub drugim roku obowiązywania planu ochrony; następnie co pięć lat	Pododdział 144f Nadleśnictwa Krotoszyn
6.	Bieżąca konserwacja szlaku pieszo-rowerowego	Koszenie szlaku pieszo-rowerowego. Dwa – trzy razy w ciągu roku w okresie obowiązywania planu ochrony	Wydz. 144-I i 145-d Nadleśnictwa Krotoszyn

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia dla rezerwatu przyrody plan ochrony. Plan ochrony sporządza się na okres 20 lat.

Projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Baszków”, zwany dalej projektem planu ochrony, uwzględnia treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794) oraz zakres planu ochrony dla rezerwatu przyrody określony w art. 20 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody.

Rezerwat położony jest na terenie obszarów Natura 2000 Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002 oraz Dąbrowy Krotoszyńskie PLB300007, dla których Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu ustanowił plany zadań ochronnych, opublikowane odpowiednio w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z 2 kwietnia 2014 r., poz. 2113 (zmiany – Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z dnia 3 lipca 2015 r., poz. 4775 oraz z dnia 15 grudnia 2015 r., poz. 8496) oraz w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z 2014 r. z 19 marca 2014 r., poz. 1818. W związku z tym, zgodnie z art. 20 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody, plan ochrony nie uwzględnia zakresu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Rezerwat utworzono zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 27 lipca 1959 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. Nr 72, poz. 385). Zarządzeniem Nr 17/11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 12 kwietnia 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Baszków” (Dz. Urz. Woj. Wielk. Nr 162, poz. 2648) zostały określone jego nazwa, położenie, cel ochrony przyrody, typ i podtyp, a także sprawujący nadzór nad rezerwatem. Rezerwat zajmuje powierzchnię 3,76 ha.

Projekt planu ochrony sporządzono na podstawie:

- dokumentacji *Plan ochrony rezerwatu przyrody „Baszków”* (EMPEKO 2007. Poznań. Mscr.);
- dokumentacji *Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002 – dokumentacja do planu zadań ochronnych* (plik PDF znajdujący się w zasobach RDOŚ w Poznaniu; data utworzenia pliku: 19 maja 2014 r.);
- *Projekt planu ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 – PLB300007 Dąbrowy Krotoszyńskie* (Gawroński A., Kosiński Z., Gawrońska A. FRUGILE. 2010. Poznań. Mscr.);

- zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej PLH300002 (Dz. Urz. Woj. Wielk. poz. 2113 z późn. zm.);
- zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 24 listopada 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dąbrowy Krotoszyńskie PLB300007 (Dz. Urz. Woj. Wielk. poz. 7255).

W projekcie planu ochrony rezerwatu cel ochrony przyrody sformułowano jak w zarządzeniu Nr 17/11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 12 kwietnia 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Baszków” jako zachowanie stanowisk długosza królewskiego *Osmunda regalis*. Paproć ta należy do gatunków narażonych na wymarcie w Wielkopolsce (Jackowiak i in. 2007. Red list of vascular flora of Wielkopolska (Poland). Biodiv. Res. Conserv. 5–8: 95–127), gdzie występuje na kilkunastu stanowiskach (Zajac A., Zajac M. (red.). 2001. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce. Ss. 714. Pracownia Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kraków). Populacja długosza w rezerwacie należy do największych w regionie i była przedmiotem wielu badań. Na ich podstawie można stwierdzić, że jest stabilna; w roku 2013 odnotowano występowanie 144 osobników i jest to największa liczba wymieniana w materiałach źródłowych. Ponadto gatunek ten, co najmniej od roku 1994, rozprzestrzenił się na tereny położone poza rezerwatem.

Wskazano przyrodnicze i społeczne uwarunkowania realizacji celu ochrony, zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne dla rezerwatu oraz sposoby ich eliminacji lub ograniczenia. W związku ze zidentyfikowanymi zagrożeniami cały teren rezerwatu uznano za obszar ochrony czynnej oraz zaplanowano działania ochronne. Określono ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zduny, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego mające zabezpieczyć stabilność stosunków wodnych w odległości do 300 m od granicy rezerwatu. Chroniona w rezerwacie populacja długosza królewskiego jest zależna od wód, a obecne warunki są dla niej sprzyjające.

Projekt planu ochrony nie przewiduje udostępnienia rezerwatu dla celów naukowych, rekreacyjnych, sportowych, gdyż uznano, że zapewni to skuteczne sprawowanie nadzoru nad rezerwatem. Natomiast w celu udostępnienia rezerwatu dla celów edukacyjnych i turystycznych zarządzeniem Nr 17/14 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 7 lipca 2014 r. w sprawie wyznaczenia szlaku pieszego i rowerowego w rezerwacie przyrody „Baszków” wyznaczono szlak pieszy z dopuszczeniem w jego obrębie ruchu rowerowego. Projekt planu ochrony nie wskazuje także miejsc udostępnionych do

prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, bowiem uznano, że cel ochrony przyrody wykluczają możliwość takiego wykorzystania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.) oraz § 3 i § 6 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody:

- udostępnił projekt zarządzenia na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu .....,
- ogłosił na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu w terminie od ..... do ..... informację o przystąpieniu do sporządzania planu ochrony;
- ogłosił w prasie o zasięgu wojewódzkim w dniu ..... informację o przystąpieniu do sporządzania planu ochrony;
- przesłał do burmistrza Zdun, Nadleśnictwa Krotoszyn oraz do organizacji pozarządowych zainteresowanych ochroną przyrody informację o przystąpieniu do sporządzania projektu planu ochrony.

Do projektu planu wniesiono ... uwag i wniosków. Ich zestawienie wraz z informacjami, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie uwzględnione, zawarto w tabeli nr 1.

Tabela 1. Zestawienie uwag i wniosków zgłoszonych w związku z udziałem społeczeństwa w opracowywaniu projektu planu ochrony dla rezerwatu

Lp.	Wniosek/uwaga Podmiot zgłaszający, data zgłoszenia	Sposób wzięcia pod uwagę oraz zakres uwzględnienia
1.		
2.		
3.		
4.		

Projekt zarządzenia został zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Poznaniu uchwałą nr 18/2016 z dnia 13 grudnia 2016 r., Radę Miejską Zduny uchwałą nr ... z ... 2017 r., a także uzgodniony z Wojewodą Wielkopolskim pismem nr ... z ... 2017 r.